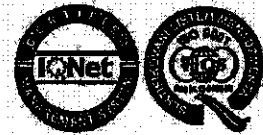

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ КРАГУЈЕВАЦ
INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH KRAGUJEVAC

Датум / Date 28.03.2025.

Наш знак / 01/ 1780

Поштовани, достављамо Вам годишњи извештај о квалитету ваздуха за град Крагујевац за 2024. годину

Годишњи извештај: Квалитет ваздуха у Крагујевцу за 2024. годину

Опис макролокације:

Општина Крагујевац са површином од 584 квадратна километра налази се у средишњем делу Шумадије. Ово подручје је оивичено оградницама Рудника, Црног врха и Гледићких планина, које чине границу према суседним општинама. Крагујевац се налази на 44-22 северне географске ширине и 20 56 источне географске дужине.

Просечна надморска висина је 180 метара.

Опис микролокације:

Мерна места се налази у оквиру града Крагујевца, одобрена да представљају зоне: цетра града, деловне града са великим бројем индивидуалних објеката за становање, делове града колективног становања, индустријске зоне и посебно делове града оптерећене саобраћајем.

Укупно се квалитет ваздуха на подручју града Крагујевца прати на девет локација.

Никола Пашић 1, 34000 Крагујевац, тел: 034/504-500, 504-501, факс: 034/331-344,
e-mail: info@izjzkg.rs, жиро рачун: 840-340667-22, ПИБ: 102133344
I Nikola Pašić Street, 34000 Kragujevac, phone: +381 34 504 500, 504 501, fax: +381 34 331 344,
e-mail: info@izjzkg.rs, giro account: 840-340667-22

Место узорковања	параметри
Споменик „Штафета“	сумпордиоксид (SO ₂), азотдиоксид(NO ₂), чађ
Насеље Аеродром О.Ш. „Мирко Јовановић“	сумпордиоксид (SO ₂), азотдиоксид(NO ₂), чађ, суспендоване честице (PM10), тешки метали у фракцији сусп. Честица (PM10) кадмијум, олово, никл и арсен
Илићево – ЈКП „Шумадија“	сумпордиоксид (SO ₂), азотдиоксид(NO ₂), чађ
Пивара – Здравствена станица бр. 3	сумпордиоксид (SO ₂), азотдиоксид(NO ₂), чађ
Медицинска школа „Сестре Нинковић“	азотдиоксид(NO ₂), чађ, укупне таложне материје, тешки метали у таложним материјама кадмијум, олово, никл и цинк
Мала вага (раскрсница)	Азотдиоксид (NO ₂), чађ
Пивара „Бриони“	укупне таложне материје, тешки метали у таложним материјама кадмијум, олово, никл и цинк
Аутобуска станица	укупне таложне материје тешки метали у таложним материјама кадмијум, олово, никл и цинк
Насеље Ердоглија О.Ш. „Станислав Сремчевић“	сумпордиоксид (SO ₂), азотдиоксид(NO ₂), чађ
Мала Вага (раскрсница)	укупне таложне материје, тешки метали у таложним материјама кадмијум, олово, никл и цинк

Табела: Локације и параметри испитивања аерозагађења

РЕЗУЛТАТИ:

1. Мерно место споменик „Штафета“

У односу на посматране параметре укупно је било 91 дан током 2024. године са вредностима за чађ (индекс прног дима) изнад граничне вредности. Највеће оптерећење је било током зимских месеци.

2. Насеље Аеродром О.Ш. „Мирко Јовановић“

У односу на посматране параметре укупно је било 23 дана током 2024. године са вредностима за чађ (индекс прног дима) изнад граничне вредности. Највеће оптерећење је било током зимских месеци.

Током 2024. године вршена су мерења суспендованих честица pm10 континуирано и укупно је било 55 дана са вредностима које су биле више од Законом дозвољених. Није било прекорачања концентрација тешких метала кадмијума, олова, никла и арсена у суспендованим честицама pm10.

3. Илићево ЈКП „Шумадија“

У односу на посматране параметре укупно је било 27 дана током 2024. године са вредностима за чађ (индекс прног дима) изнад граничне вредности.

4. Насеље Пивара здравствена станица бр.3

- У односу на посматране параметре укупно је било 48 дана током 2024. године са вредностима за чађ (индекс црног дима) изнад граничне вредности. Највеће оптерећење је било током зимских месеци.
5. **Насеља Ердоглија О.Ш. „Сремчевић Сремчевић“**
У односу на посматране параметре укупно је било 8 дана током 2024. године са вредностима за чађ (индекс црног дима) изнад граничне вредности.
  6. **Мерно место раскрсница „Мала вага“**
У односу на посматране параметре укупно је било 119 дана током 2024. године са вредностима за чађ (индекс црног дима) изнад граничне вредности током целе године. Укупне таложне материје и концентрације праћених тешких метала у њима током 2024. године нису прелазиле дозвољене вредности.
  7. **Насеље Пивара „Бриони“**
Укупне таложне материје и одређивани тешки метали у УТМ нису током 2024. године прелазиле Законом дозвољену месечну и годишњу вредност.
  8. **Мерно место „Аутобуска станица“**
Укупне таложне материје и одређивани тешки метали у УТМ нису током 2024. године прелазиле Законом дозвољену месечну и годишњу вредност.
  9. **Мерно место раскрсница код медицинске школе „Сестре Нинковић“**
У односу на посматране параметре, азотови оксиди и чађ, током 2024. године било је прекорачења Законом дозвољених вредности за чађ у трајању од 22 дана. Укупне таложне материје и концентрације праћених тешких метала у њима током 2024. године нису прелазиле дозвољене вредности.

Укупне таложне материје које се прате на четири локације у граду: Пивара „Бриони“ раскрсница „Мала вага“, аутобуска станица и раскрсница код медицинске школе „Сестре Нинковић“ имају највећу просечну вредност током године у мају. Најоптерећенији месеци су: април, мај и јуни (таб. бр.31).

Закључак:

Од праћених аерополутанаса доминира загађење чађу (индекс црног дима) на раскрсницама. Најоптерећенија је раскрсница „Мала вага“ са чак 119 дана са вишим вредностима за чађ током године. Присуство повишених вредности чађи свакако је последица велике фреквентности саобраћаја на посматраним локацијама.

Овакви резултати за чађ, посебно исказани у тренду од неколико везаних дана за редом угрожавају не само квалитет ваздуха на тим локацијама, већ и здравље грађана Крагујевца, посебно осетљивих категорија као што су: старији од 65 година, хронични кардио и плућни болесници, реховалесценти и друге осетљиве категорије.

Суспендоване честице рm10 мерене на локацији насеља Аеродром током 2024. године исказале су 55 дана са вишим од дозвољених и могле су такође посебно у зимским месецима да оптерете квалитет ваздуха и утичу на погоршање здравља осетљивих популација крагујевчана.

Заступник др. мед. Небојша Рајковић